higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

KOSTE-EN-BESTUURSREKENINGKUNDE N5

30 NOVEMBER 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	D
	1.1.2	D
	1.1.3	A
	1.1.4	D
	1.1.5	B
	1.1.6	A
	1.1.7	C
	1.1.8	A
	1.1.9	A
	1.1.10	B
	1.1.11	D
	1.1.12	A
	1.1.13	B
	1.1.14	B
	1.1.15	C
	1.1.16	B
	1.1.17	B
	1.1.18	D
	1.1.19	D
	1.1.20	B

(20 × 2) (40)

1.2	1.2.1	Waar
	1.2.2	Waar
	1.2.3	Waar
	1.2.4	Onwaar
	1.2.5	Waar

(5 × 2) (10)

1.3 1.3.1 Eenheidskoste is die koste om een eenheid van ’n bepaalde produk te produseer (totale koste gedeel deur aantal eenhede geproduseer).

1.3.2 Onderverhaalde koste kom voor wanneer die verhaalde bokoste wat op die produksieproses toegepas word, minder as die werklike bokoste is.

1.3.3 Vervaardigingsbokoste is al die ander vervaardigingskoste, buiten direkte materiaal en direkte arbeid.

1.3.4 Geleentheidskoste is die inkomste wat prysgegee word wanneer ’n bepaalde opsie in plaas van ’n ander een gekies word.

1.3.5 Betaalstaat word opgestel om werkers se bruto salarisse op te teken.

(5 × 2) (10)
[60]

TOTAAL AFDELING A: 60

AFDELING B

VRAAG 2

2.1

2.1.1	R5,00
2.1.2	R100
2.1.3	R150
2.1.4	R480
2.1.5	110
2.1.6	R5,73
2.1.7	R630
2.1.8	R5,73
2.1.9	R114,60
2.1.10	90
2.1.11	R5,73
2.1.12	R515,40
2.1.13	R5,73
2.1.14	R171,90
2.1.15	60
2.1.16	R5,73
2.1.17	R343,5
2.1.18	(60)
2.1.19	R5,67
2.1.20	R283,50

(20 × 1) (20)

2.2 Bestelpunt = maksimum gebruik × maksimum tydperk✓
= (140 000/40) × 4✓
= 14 000 eenhede✓

Ekonomiese bestelhoeveelheid = ✓ $\frac{2 \times \text{jaarlikse verbruik} \times \text{bestelkoste}}{\text{houkoste per jaar}}$✓

= ✓$\frac{2 \times 140\,000 \times 185}{(1\,800)}$✓
= 169,64 of 170 eenhede✓

Maksimum voorraad = bestelpunt + EBH – (minimum gebruik × minimum tydperk)✓
= 14 000 + 170 – [(120 000/40) × 2]✓
= 8 170✓ (10)
[30]

VRAAG 3

3.1	3.1.1	DIREKTE MATERIAAL GEBRUIK			
		Beginvoorraad	9 000	✓	
		Plus: Aankope	103 000	✓	
		Min: Eindvoorraad	15 000	✓	
			97 000	✓✓	(5)
	3.1.2	PRIMêRE/PRIMAKOSTE			
		Direkte materiaal	97 000	✓	
		Direkte Arbeid	190 000	✓	
			287 000	✓✓	(4)
	3.1.3	VASTE BOKOSTE			
		Versekering	20 000	✓	
		Huur vir bakkery	15 000	✓	
		Depresiasie	9 000	✓	
			44 000	✓✓	(5)
	3.1.4	TOTALE PRODUKSIEKOSTE			
		Primêre koste	287 000	✓	
		Vaste bokoste	44 000	✓	
		Skoonmaakmateriaal	7 000	✓	
		Verpakkingsmateriaaal	11 000	✓	
		Indirekte arbeid	30 000	✓	
			379 000	✓✓	(7)
	3.1.5	KOSTE VAN EEN BROOD			
		Totale produksiekoste	379 000	✓	
		Aantal brode geproduseer	94750	✓	
			= R4 per brood	✓✓	(4)

3.2 **BALANSSTAAT VAN CHETTY MANUFACTURERS**
SOOS OP 31 DESEMBER 2017

	AANTEKENINGE		
BATES			
Niebedryfsbates			300 000 ✓✓
Grond en geboue		175 000 ✓	
Voertuie		70 000 ✓	
Toerusting		55 000 ✓	
Bedryfsbates			114 300 ✓✓
Handelsvoorraad		95 000 ✓	
Handels- en ander debiteure		17 500 ✓	
Kontant en kontantekwivalente		1 800 ✓	
TOTALE BATES			414 300 ✓✓
EKWITEIT EN LASTE			
Kapitaal			394 600 ✓✓
Saldo aan die begin van die jaar		349 000 ✓	
Plus: Netto wins		55 000 ✓	
Min: Onttrekkings		9600 ✓✓	
Bedryfslaste			19 700 ✓✓
Handels- en ander krediteure		15 800 ✓	
Bankoortrekking		3 900 ✓✓	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE			414 300 ✓✓

(25)
[50]

VRAAG 4

4.1 Dt **GRONDSTOWWE-REKENING** Kt

Saldo	a/b	24 080 ✓	Produksiekontrole		191 240 ✓
Bank/Aankope		189 280 ✓	Saldo	a/d	53 480 ✓ ✓
Bank/Vervoerkoste		31 360 ✓			
		244 720 ✓			244 720
Saldo	a/b	53 480 ✓			

(7)

4.2 Dt **ARBEIDSKONTROLE-REKENING** Kt

Bank		208 880 ✓	Produksiekontrole		208 880 ✓
Bank		37 520 ✓	Bokoste-kontrole		37 520 ✓
		246 400 ✓			246 400

(5)

4.3 Dt **VERVAARDIGINGSBOKOSTE-REKENING** Kt

Arbeidskontrole		37 520 ✓	Produksiekontrole		167 104 ✓✓
Huur		71 120 ✓	Koste van kontrole		3136 ✓✓
Versekering		5 880 ✓			
Instandhouding		41 160 ✓			
Depresiasie		14 560 ✓			
		170 240 ✓			170 240

(10)

4.4 Dt **PRODUKSIEKONTROLE-REKENING** Kt

Saldo	a/b	9 240 ✓	Voltooide goedere		562 800 ✓✓
Grondstowwe-kontrole		191 240 ✓	Saldo	a/d	136 664 ✓
Arbeidskontrole		208 880 ✓			
Bokoste-kontrole		167 104 ✓			
		576 464			576 464
Saldo	a/b	136 664 ✓			

(8)

4.5 Dt **VOLTOOIDE GOEDERE** Kt

Saldo	a/b	21 560 ✓	Koste van verkope		580 160 ✓
Produksiekontrole		562 800 ✓	Saldo	a/d	4 200 ✓✓
		584 360			584 360
Saldo	a/b	4 200 ✓			

(6)

4.6 Dt **KOSTE VAN VERKOPE** Kt

Voltooide goedere		580 160 ✓	Handelsrekening		583 296 ✓✓
Bokoste		3 136 ✓			
		583 296			583 296

(4)

4.7

HANDELSREKENING

Dt				Kt			
Koste van verkope		583 296	✓	Verkope		874 944	✓
Bruto wins		291 648	✓✓				
		874 944				874 944	✓

(5)
[45]

VRAAG 5

PRODUKSIEVERSLAG VAN SHELL BPK OP 30 NOVEMBER 2017

Begrote arbeidsure	320	✓✓
Werklike ure gewerk (168 + 168)✓✓	336	✓✓
Variansie (ongunstig)	16	✓✓
PRODUKSIE		
Begrote produksie	100	✓
Werklike produksie	120	✓
Variansie (gunstig)	20	✓
PRODUKTIWITEITSVERSLAG		
Begrote tyd per eenheid (320/100 × 60)	192 minute	✓✓
Werklike tyd gebruik per eenheid (336/120 × 60)	168 minute	✓✓

[15]

TOTAAL AFDELING B: 140
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou